

"Κύριε ελέησον"

(24/1/220)

Στη θεία Λειτουργία, αλλά και σε κάθε Ιερά Ακολουθία της Εκκλησίας μας η πιο συχνή επίκλησή μας προς τον Θεό είναι το **"Κύριε ελέησον"**. Σε κάθε δέηση του Λειτουργού, στην αρχή της θείας Λειτουργίας, των Ιερών Μυστηρίων, του Εσπερινού, του Όρθρου και άλλων Ιερών Ακολουθιών που καταλήγουν στο "...δεηθῶμεν" απαντούμε: "Κύριε ελέησον". Τό ίδιο και σε άλλες σειρές δεήσεων που αρχίζουν με: "Ἐτι δεόμεθα ὑπέρ..." λέμε το "Κύριε ελέησον", άλλοτε μία φορά, άλλοτε τρεις, ή 12 φορές ή και 40 φορές.

Αλλά ποια είναι η έννοια αυτής της λέξης **"ελέησον"**. Προέρχεται από το ουσιαστικό **"έλεος"** που σημαίνει την αίσθηση συμπάθειας για ό,τι υποφέρει ή έχει ανάγκη ο πλησίον μας, η οποία αίσθηση, μας παρακινεί να κινηθούμε να ανακουφίσουμε αυτόν που υποφέρει. Αυτό το έλεος σε απόλυτο βαθμό το έδειξε ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός, σε κάθε άνθρωπο, όπως γνωρίζουμε από τα Ιερά Ευαγγέλια. Επομένως, με το "Κύριε ελέησον" παρακαλούμε ταπεινά τον Κύριο να δείξει σε μας το έλεός Του, την ευσπλαχνία Του και να μας χαρίσει αυτό που έχουμε ανάγκη. Αυτό δεν το απαιτούμε, αλλά το ζητούμε ως ελεημοσύνη, με την βεβαιότητα ότι Εκείνος, ως "αγαθός και φιλόανθρωπος Θεός" θα ανταποκριθεί κατά τον πλέον συμφέροντα τρόπον, για τη δική μας ωφέλεια.

Και γιατί η Εκκλησία μας καθιέρωσε να επαναλαμβάνουμε στην κοινή λατρεία μας, στους ιερούς ναούς, το "Κύριε ελέησον" τόσες πολλές φορές;

Ας θυμηθούμε ότι την επίκληση αυτή απηύθυναν στον Κύριό μας Ιησού Χριστό, όταν περιόδευε στις πόλεις και τα χωριά της Παλαιστίνης, πλείστοι ασθενείς: τυφλοί, λεπροί, ανάπηροι. Φώναζαν συχνά **"ελέησόν με"** χωρίς πολλά λόγια, είλκυαν την προσοχή του Κυρίου, και Εκείνος τους πλησίαζε με ευσπλαχνία και τους θεράπευε. (βλ. Ματθ. 15, 22-28)· (Ματθ. 17,15-18)· (Μάρκ. 10,47-52)· (Λουκ. 17, 13-14). Επομένως αυτή η επίκληση "Κύριε ελέησον" όταν λέγεται -όχι τυπικά- αλλά με πίστη, και θερμή καρδιά, έχει τεράστια δύναμη.

Ως προς τη συχνή χρήση του "Κύριε ελέησον" στους ναούς μας, να έχουμε υπόψη μας τα εξής: Την θεία Λειτουργία δεν την τελεί μόνος του ο ιερέας ή ο Επίσκοπος και οι πιστοί στέκουν και παρακολουθούν ως απλοί θεατές, όπως συμβαίνει σε ένα θέαμα! Η λέξη Λειτουργία είναι σύνθετη και σημαίνει **έργον του λαού**. Δηλαδή η θεία Λειτουργία τελείται από τον Επίσκοπο και τους ιερείς και Διακόνους μαζί με τον λαό και προς χάριν του λαού. Ο λαός, δηλαδή το εκκλησίασμα, συμμετέχει ενεργά στην τέλεση της θείας Λειτουργίας. (Χαρακτηριστικό είναι το ότι ο ιερέας μόνος του δεν επιτρέπεται να τελήσει θεία Λειτουργία χωρίς την συμμετοχή των πιστών). Γι' αυτό, θα έχετε προσέξει ότι σε κάθε τι που λέει ο Λειτουργός παρεμβαίνει ο λαός. Τελειώνει ο ιερέας μιά ευχή, συμπληρώνει ο λαός: Αμήν. Λέγει ο ιερέας "εἰρήνη παῖσι" απαντά ο λαός "καί τῷ πνεύματί σου". Ἐτσι, όταν ο Διάκονος ή ο Ιερέας λέγει π.χ. "Ἵπέρ τῆς

άνωθεν ειρήνης και της σωτηρίας των ψυχών ημών του Κυρίου δεηθώμεν", προτρέπει τους χριστιανούς να προσευχηθούν για την ειρήνη του Θεού και για τη σωτηρία των ψυχών τους. Οι πιστοί αντί να επαναλάβουν ολόκληρο το αίτημα προς τον Θεό ανταποκρίνονται στην προτροπή αυτή με δυό λέξεις: "Κύριε ελέησον". Εννοώντας: Κύριε κατά το έλεός Σου και την ευσπλαχνία σου δος μας την ειρήνη σου και σώσε τις ψυχές μας. Και αυτό επαναλαμβάνεται σε όλα τα σχετικά αιτήματα. Επομένως αυτό το "**Κύριε ελέησον**" όταν λέγεται από τους ψάλτες, ως εκπροσώπους του λαού, πρέπει και κάθε πιστός να το λέει με όλη του την ψυχή. Έτσι συμμετέχει ουσιαστικά στην κοινή λατρεία και ωφελείται πνευματικά. Είναι ανάγκη όλοι μας να προσέξουμε το σημείο αυτό, διότι υπάρχει ο κίνδυνος, επειδή το "Κύριε ελέησον" επαναλαμβάνεται πολλές φορές, να μη το προσέχουμε, και να περνά απαρατήρητο.

Η Εκκλησία, βεβαιωμένη από τα τόσα θαύματα που επιτεύχθηκαν με το "Κύριε ελέησον", όπως αναγράφονται στα Ιερά Ευαγγέλια, κάνει ευρεία χρήση της σύντομης αυτής επίκλησης όχι μόνον στην κοινή λατρεία, αλλά και στην ιδιωτική ζωή των πιστών. Όλοι γνωρίζουμε ότι από αιώνων οι Πατέρες της Εκκλησίας μας καθιέρωσαν την σύντομη Ευχή: "**Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με**". Το μοναδικό αίτημά μας είναι "ελέησόν με". Αυτή την Ευχή έχουν στο στόμα τους και στην καρδιά τους συνεχώς οι Ορθόδοξοι Μοναχοί και Μοναχές και έτσι διευκολύνονται στο να τηρούν την προτροπή του Αποστόλου Παύλου: "να προσεύχεσθε αδιάκοπα" (Α' Θεσσαλ. 5,17). Και αυτά δεν ισχύουν μόνον για τους Μοναχούς, αλλά και για κάθε ευσεβή χριστιανό, που έχει θερμή αγάπη προς τον Χριστό και θέλει συνέχεια να Τον έχει στη σκέψη του και στην καρδιά του και ευχαριστείται να συνομιλεί συνεχώς μαζί Του. Ο σύγχρονός μας Άγιος Πορφύριος μας συμβούλευε: Όταν λέτε την ευχή "**Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με**", να τη λέτε αργά, ταπεινά, απαλά με θείο έρωτα, με λαχτάρα, με όλη σας την καρδιά.

Αγαπητοί μου αδελφοί και αδελφές, συχνά προφασίζομαστε, ότι δεν έχουμε χρόνο για προσευχή. Αν όμως αγαπούμε τον Κύριό μας, αισθανόμαστε την παρουσία Του στις καρδιές μας και ποθούμε να επικοινωνούμε συχνά μαζί Του, αυτή η σύντομη προσευχή μας λύνει το πρόβλημα. Δεν χρειάζεται να διαθέσουμε πολύ χρόνο· ελάχιστα δευτερόλεπτα. Και μπορεί να λέμε την Ευχή αυτή με τα χείλη, αλλά κυρίως με την καρδιά, εσωτερικά. Όποιαδήποτε ώρα και στιγμή της ημέρας. Όπου και αν βρισκόμαστε. Ας το προσπαθήσουμε όλοι. Η ζωή μας θα γίνει πιο όμορφη. Ας εντείνουμε την Ευχή "**Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με**" - ιδιαίτερα σε ώρες δύσκολες- με πίστη και θερμή αγάπη προς τον Κύριον μας, και θα βλέπουμε θαυμαστά αποτελέσματα στη ζωή μας. Αμήν.